

BAUSKAS NOVADA DOME

SOCIĀLĀ UN VESELĪBAS KOMITEJA

Uzvaras iela 1, Bauska, Bauskas nov., LV-3901
tālr. 63922238, e-pasts: pasts@bauskasnovads.lv, www.bauskasnovads.lv

KOMITEJAS SĒDES PROTOKOLS

Bauskā

2025. gada 11. septembrī

Nr. 7

Sēde sasaukta 2025. gada 11. septembrī plkst. 9
Sēde atklāta 2025. gada 11. septembrī plkst. 9.01

Sēdi vada komitejas priekšsēdētāja **Sandra Ķisele**

Sēdē piedalās 9 komitejas locekļi:

komitejas priekšsēdētāja Sandra Ķisele, domes priekšsēdētāja vietniece komunikācijas un sociālajos jautājumos Linda Abu Meri, domes priekšsēdētāja vietnieks tautsaimniecības un attīstības jautājumos Guntis Kalniņš, deputāte Laine Baha, deputāts Arnolds Jātnieks, deputāte Solveiga Lineja, deputāte Ināra Pētersone (attālināti), deputāte Līga Rimševica, deputāts Jānis Rumba

Sēdē piedalās:

pašvaldības izpilddirektors **Ivars Romānovs** (no plkst. 9.10), administrācijas vadītājs **Edgars Paičs**, Sociālā dienesta vadītāja **Dina Leja**, Sociālā dienesta vadītājas vietniece sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu jautājumos **Kristīne Brūvele**, Sociālās palīdzības un sociālā darba nodaļas vadītāja **Ina Jankeviča**, datorsistēmu un datortīklu administrators **Mārtiņš Putāns**, juristes **Anita Cehanoviča** (attālināti) un **Monika Paula Šovgeņuka**, sabiedrisko attiecību speciāliste **Anta Kļaveniece**, ekonomiste **Zaiga Kārklīņa** (attālināti), biedrības "Latvijas Sarkanais krusts" biroja "Aprūpe mājās" vadītāja **Agija Saukuma**

Sēdi protokolē Administratīvās nodaļas domes sekretāre Ligita Jukšinska.

Komitejas sēdes norise tiek ierakstīta audio formātā.

Sēdes darba kārtība:

1. Par tiesību akta projektu "Informatīvais ziņojums par Plāna minimālo ienākumu atbalsta sistēmas pilnveidošanai 2022.- 2024. gadam izpildi", salīdzināšana ar Bauskas novada datiem sociālās palīdzības jomā.
2. Par deleģēšanas līguma slēgšanu ar biedrību "Latvijas Sarkanais Krusts".

1.p.

Par tiesību akta projektu "Informatīvais ziņojums par Plāna minimālo ienākumu atbalsta sistēmas pilnveidošanai 2022.- 2024. gadam izpildi", salīdzināšana ar Bauskas novada datiem sociālās palīdzības jomā.

(I.Jankeviča, L.Abu Meri, G.Kalniņš, L.Baha, J.Rumba, A.Jātnieks, S.Ķisele)

Ziņo: Ina Jankeviča.

Labklājības ministrija ir sagatavojusi tiesību akta projektu Informatīvais ziņojums par Plāna minimālo ienākumu atbalsta sistēmas pilnveidošanai 2022.- 2024. gadam. Plāna pasākumu mērķis ir pilnveidot minimālo ienākumu atbalsta sistēmu, sniedzot atbalstu nabadzības un ienākumu nevienlīdzības riskiem visvairāk pakļautajām sabiedrības grupām.

Labklājības ministrija savā ziņojumā skaidro, ka pašvaldību un pašvaldību sociālo dienestu skatījumā sociālā palīdzības sistēma ir labklājības nozares sasniegums, jo šī sistēma ir sakārtota un ir finansiāli stabila. Īpaši ir novērtēta ieviestā vienotā mājokļa pabalsta aprēķina formula, kas dod iespējas valstī visiem iedzīvotājiem aprēķināt mājokļa pabalstu vienādā formulā un pēc vienādiem nosacījumiem. Šobrīd piemērojamie mājokļa pabalsta koeficienti ir: atsevišķi dzīvojošai pensijas vecuma personai vai atsevišķi dzīvojošai personai ar invaliditāti – koeficientu 2,1; mājsaimniecībai, kurā ir tikai pensijas vecuma personas vai personas ar invaliditāti – koeficientu 1,7; mājsaimniecībā, kurā ir tikai pensijas vecuma personas vai personas ar invaliditāti un bērni – koeficientu 1,7; pārējām mājsaimniecībām šis koeficients ir 1,3. Vienlaikus pašvaldības arī izteikušas viedokli, ka ir nepieciešams palielināt no valsts budžeta līdzfinansējumu garantēto minimālo ienākumu pabalsta izmaksai uz 50 % (šobrīd pašvaldībām tiek apmaksāts 30 % apmērā). Labklājības ministrija savā šajā ziņojumā akceptē, ka būtiskākie ar minimālo ienākumu sliekšņu noteikšanu saistītie jautājumi ir noregulēti, ir nodrošināta regulāra minimālo ienākumu sliekšņu pārskatīšana, minimālo ienākumu sliekšņu noteikšanas metode ir objektīva un mēra vērsta uz mērķi aizsargāt cilvēka cieņu, izlīdzināt sociālo nevienlīdzību un nodrošinātu valsts ilgtspējīgu attīstību.

Garantētā minimālā ienākuma pabalsta (GMI) palielinājums ir tieši saistīts ar ienākumu sliekšņa palielināšanos. GMI sliekšnis pirmajai personai mājsaimniecībā, salīdzinot pret 2021. gadu, pieaudzis par 25,69 %, GMI sliekšnis visām pašvaldībām tiek noteikts vienādi, tas ir 20 % apmērā no Centrālās statistikas pārvaldes publicētā aktuālo ienākumu mediānas. Sākot ar 2025. gadu tie ir 22 % no ienākumu mediānas.

2023. gadā ienākumu mediāna valstī ir 626, 57 EUR, 2024. gadā – 685,78 EUR, 2025. gadā – 754,74 EUR, 2026. gadā – 852 EUR. No mediānas tiek aprēķināti vairāki pabalsti pašvaldību un arī valsts līmenī. GMI sliekšnis ir vienots visā valstī, pakāpeniski tas tiek palielināts. GMI pabalsta saņēmēju skaita izmaiņas 2022. gadā ietekmējuši Ukrainas civiliedzīvotāji. Arī Bauskas novadā ļoti strauji ir pieaudzis GMI pabalsta saņēmēju skaits – 2021. gadā bija 337 personas, 2022. gadā tās ir 989 personas, bet pakāpeniski šis cipars samazinās.

Analizējot GMI pabalsta saņēmēju skaita izmaiņas, Bauskas novada iedzīvotāju vidū vērojamas pozitīvas tendences. GMI pabalsta saņēmēju skaits 2024. gadā, salīdzinot ar 2022. gadu, ir mazāks par 22 %, tas liecina par trūcīgo iedzīvotāju ienākumu pakāpenisku pieaugumu. Vērtējot GMI pabalsta vidējo apmēru gadā, secināms, ka tam ir tendence palielināties, kas ir likumsakarīgi, ņemot vērā GMI sliekšņa palielinājumu saistībā arī ar ienākumu mediānas palielināšanos. Līdz ar GMI pabalsta palielinājumu palielinās arī mājokļa pabalsta saņēmēju skaits un apmēri, jo mājokļa pabalstu aprēķina kā starpību starp GMI sliekšņa summu mājsaimniecībai, kas reizināta ar attiecīgo koeficientu, rēķinos, vai kvītīs aprēķināto maksājumu summu par attiecīgo periodu, nepārsniedzot normatīvajos aktos noteiktās pabalsta aprēķināšanai izmantojamās izdevumu pozīciju minimālās normas, un mājsaimniecības kopējiem ienākumiem. Mājokļa pabalsta saņēmēju skaits 2024.gadā Bauskas novadā palielinājās par 12,71 %. Salīdzinot ar 2021.gadu, valstī palielinājums ir par 13,21 %. Mājokļa pabalsta aprēķina metodoloģijas izmaiņas, tai skaitā, sasaiste ar minimālo ienākumu sliekšņiem, ir pozitīvi ietekmējušas atbalsta adekvātuma palielināšanos – Bauskas novadā vidējais pabalsta apmērs gadā personai ir pieaudzis par 27,51 %.

Trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis valstī tiek noteikts 50 % apmērā no minimālo ienākumu mediānas, un kopš 2021.gada tas ir palielinājies par 26,1 %. Jāuzsver, ka no 2009. līdz 2020.gadam trūcīgas personas ienākumu sliekšnis valstī netika mainīts – tas bija

konstantā apmērā – 128,06 eiro mēnesī. Tādējādi minimālo ienākumu sliekšņu pārskatīšanas rezultātā tas katru gadu tiek pārskatīts. Līdzīgas tendences ir novērojamas arī attiecībā uz maznodrošinātām māsaimniecībām. Maznodrošinātas māsaimniecības ienākumu sliekšni katra pašvaldība var noteikt individuāli tās saistošajos noteikumos, taču to apmēriem jābūt robežās no 50 % no ienākumu mediānas, kas ir trūcīgas māsaimniecības ienākumu sliekšnis, līdz 80 % no ienākumu mediānas. Bauskas novadā maznodrošinātas personas ienākumu sliekšnis tiek noteikts 60 % apmērā no ienākumu mediānas pirmajai personai un katrai nākamajai personai 70 % apmērā no pirmajai personai noteiktā maznodrošinātas māsaimniecības ienākumu sliekšņa, kā to nosaka Bauskas novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr.12 “Par Bauskas novada pašvaldības sociālās palīdzības pabalstiem”.

Maznodrošinātas māsaimniecības ienākumu sliekšņa apmērs 2024. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, valstī palielinājās par 25,92 %. Bauskas novadā maznodrošinātas māsaimniecības ienākumu sliekšņa apmērs 2024. gadā, salīdzinot ar 2021.gadu, palielinājies par 25,69 %. Līdzīgi kā ar trūcīgo personu skaita samazinājuma tendencēm, arī maznodrošināto personu skaits 2024. gadā bija zemāks nekā 2021.gadā – par 34,6 %, kas arī ir vērtējams pozitīvi. Attiecībā uz minimālajiem pabalstiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc ārpus ģimenes aprūpes beigšanās jāuzsver, ka šo pabalstu saņēmējiem jauniešiem dažkārt šis ir vienīgais vai galvenais iztikas avots, kas tiek nodrošināts valstī noteiktā minimālā apmērā. Audžuģimenei izmaksājama pabalsts uzturam par vienu bērnu Bauskas novadā ir 60 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas. Salīdzinot ar 2021. gadu, 2024. gadā tas ir pieaudzis par 40 %.

L.Baha pateicas par ziņojumu, jautā par pabalstu ārpus ģimenes aprūpes beigšanās, I.Jankeviča atbild, ka cenšas sekot līdzi, jo jauniešiem, kuri nonākuši ārpusģimenes aprūpē, ne vienmēr ir tā pozitīvā pieredze. Sociālais dienests seko līdzi, lai ierādītu prasmes dzīvot patstāvīgu dzīvi, plānot budžetu, bez tam sociālais dienests šiem jauniešiem var piesaistīt mentoru Labklājības ministrijas programmas ietvaros. Ja jauniešis paliek dzīvot šajā savā aprūpes ģimenē un neuzsāk patstāvīgu dzīvi, tad šo pabalstu var uzreiz neizmaksāt. Viņš tiek izmaksāts līdz 24 gadiem, ja viņš sāk patstāvīgu dzīvi. Tātad, ja viņš vēl dzīvo tajā ģimenē un viņam nav nepieciešamība iegādāties savai sadzīvei nepieciešamās lietas, tad pabalstu uzreiz var neizmaksāt, bet līdzko viņš sāk dzīvot pastāvīgi, viņam ir tiesības jebkurā brīdī pieteikties šim pabalstam. Sociālais mentors noteikti seko līdzi un palīdz viņam, ja tas ir nepieciešams. Bet jauniešiem ir jāgrib pieteikties un sadarboties ar šo mentoru. Jaunieši nelabprāt grib sadarboties. Viņus uzrunā, brauc pie viņiem, bet viņiem ir jāizrāda vēlme sadarboties. Sociālais dienests motivē un kaut kādā veidā cenšas šo programmu ieviest arvien labāk.

G.Kalniņš: saņēmēju skaits samazinās, bet cipars palielinās? I.Jankeviča: cipars palielinās saistībā ar ienākumu mediānu, jo katru gadu ienākumu mediāna palielinās. 2021. gadā mājokļa pabalsts uz vienu personu bija 134,73 EUR, 2024. gadā tie jau ir 489 EUR. Samazinoties skaitam, izlieto to līdzekļu summa palielinās, palielinās mediāna. Nākamajā gadā tas būs vēl par 50 EUR lielāks. Ministrija it kā plāno samazināt šos te koeficientu, bet nevar zināt, vai līdz nākamajam gadam to paspēs izdarīt. Arī pašvaldības sniedza savu skatījumu, jo ļoti daudzām pašvaldībām palielinās izdevumi saistībā tieši ar mājokļa pabalstu, jo no mājokļa pabalsts ir viena no tām pozīcijām, kas paņem vislielāko no sociālās palīdzības budžeta daļu.

G.Kalniņš: no 411 GMI pabalstu saņēmējiem, cik ir ukraiņu, vai ir tādi dati? I.Jankeviča: pašreiz tādi dati nav apkopot. Uzsver, ka Ukrainas civiliedzīvotāji pirmajā reizē uzreiz var saņemt GMI pabalstu trīs mēnešus. G.Kalniņš: sākot ar 2021. gadu par četriem gadiem varētu salīdzināt, cik skaitliski tas ir samazinājies.

L.Abu Meri izsakās, ka summas patiešām ir iespaidīgas. No vienas puses, ir ļoti labi, ka var palīdzēt cilvēkiem, kas nonāk sarežģītā situācijā, no otras puses, nav noslēpums, ka ir cilvēki, kas vienkārši izmanto sistēmu un ir absolūti nemotivēti kaut ko mainīt savā dzīvē un meklēt iespējas strādāt. Piestrādā varbūt pelēkajā zonā, gūst kaut kādus ienākumus, kurus neviens neredz. Kā sociālais dienests redz, vai ir iespējams risināt šo? I.Jankeviča: tā ir ļoti liela problēma valstiskā līmenī. Gribētos teikt, ka GMI pabalsts nav motivējošs, un arī mājokļa

pabalsts, kas ir ieviests, arī nav motivējošs, lai cilvēks risinātu kaut kādas būtiskas lietas savā dzīves situācijā. Dotajā brīdī ir pat izdevīgi saņemt GMI pabalstu, mājokļa pabalstu, bet sociālajā dienestā ir izstrādāta jauna kārtība līdzdarbības pienākumiem saistībā ar mājokļa un GMI pabalstu. Jāuzsver, ka darba prasmju un iemaņu saglabāšana vai apgūšana ir tikai viens no līdzdarbības pienākumiem. Tur varētu būt liela sadarbība ar apvienību pārvaldēm, pagastu nodaļām, ieviešot līdzdarbības pasākumus, lai kaut kādā veidā pašvaldība varētu arī pie tiem vienkāršajiem prasmju apgūšanas darbiem šos cilvēkus kaut kādā veidā iesaistīt pašvaldības labā.

A.Jātnieks: zinām, ka jebkurā gadījumā visi šie līdzekļi, kas tiek izmaksāti sociālajiem pabalstiem, aiziet arī no uzņēmēju kabatas. Ja ir tā, ka pieļaujam iespēju un nenokontrolējam, ka šis cilvēks varbūt nopelna pietiekoši daudz naudas, bet vēl dzīvo uz novada rēķina, tad tas ir pats sliktākais process. Skatoties tabulās nevar saprast, kāpēc ir sadalītas trūcīgā māsaimniecība un trūcīgais, daudz ko varētu arī visā šīnī sistēmā apvienot, lai nebūtu tik daudz darba, apkopojot šādu informāciju. Darbaspējīgā vecumā cilvēkiem ir jāstrādā, nevis jāsaņem sociālais pabalsts, protams, izņemot, ja cilvēkam ir veselības problēmas. Tas šajā sistēmā ir pilnīgi neloģiski. Šobrīd ir ļoti izdevīgi saņemt sociālo pabalstu un nestrādāt. Varbūt šai darbā vairāk jāiesaistās deputātiem?

I.Jankeviča: dienestam jāstrādā atbilstoši likumdošanai, dažkārt kuluāros dzirdama informācija, ka klients strādā, bet pēc likuma viņam pienākas šis pabalsts, un dienests šādos gadījumos ir bezspēcīgs. Notiek arī sadarbība ar Nodarbinātības valsts dienestu, jo viens no līdzdarbības pienākumiem ir darba iespēju meklēšana.

J.Rumba pateicas par tik izvērstu analīzi, bet gribētu zināt, ko dienests tālāk ar šo analīzi darīs, kādus secinājumus izdarīs, un otrs jautājums – kādas ir iespējas samazināt šo pabalstu saņēmēju skaitu novadā? I.Jankeviča: analīze veikta, lai saprastu, ka tās tendences, ja, skatās no cilvēku būtības labsajūtas ienākuma līmeņa, tas ienākumu līmenis nedaudz palielinās. Ko darīsim – jau esam iesākuši šos līdzdarbības pienākumus tieši darbaspējīgām personām, kas ir aktīvi jāievieš sadarbībā ar apvienību pārvaldēm, jo tā būtu iespējams samazināt pabalstu saņēmēju daļu. Ir arī daļa likuma ietvarā, kas ir atbrīvoti no līdzdarbības pienākumiem. Ja ir kādas veselības problēmas, ir jākārt invaliditātes grupa. J.Rumba: vai jūs tā strādājat individuāli ar tiem cilvēkiem? Kāds ir portrets šiem cilvēkiem? I.Jankeviča: alkoholisms, nevēlēšanās strādāt, atkarības problēmas. Klienti ir jāmotivē strādāt. Šim nolūkam dienestā ir mentors. Bet, ja klients pats negribēs sadarboties, tad nebūs nekādu rezultātu. Ir jāstrādā ar tiem klientiem, kuri nav motivēti, kuri negrib savā dzīvē kaut ko mainīt – tāda ir sociālā darba būtība. Ir arī situācijas, ka arī darbinieki līdz ar to neredz sava darba augli, bet, ja viņi nestrādātu, nerunātu un nemotivētu, tad cilvēks varbūt sen jau būtu citā pasaulē. Katrs solītis, ko viņi sasniedz, ir arī sociālā darbinieka liels ieguldījums un sasniegums.

I.Pētersone: ziņojums un statistika rāda, ka skaitļi ir pieaugoši, pašvaldības budžets tik strauji nepieaugs, līdz ar to samazināsies iespējas atbalstīt citas vajadzības. Vajadzētu mēģināt likt kopā likt idejas tieši saistībā ar sadarbību ar šo potenciālo pabalsta saņēmēju. Jautājums, vai ir izstrādāta anketa vai sociālajam darbiniekam, kāda veida jautājumus darbinieks uzdod, lai tas cilvēks, kas ir atnācis pēc pabalsta, saprot, ka tik vienkārši tas nav, jo viņš tiks uzraudzīts un kontrolēts. Otrs – sadarbība ar pagastu nodaļu vadītājiem un citiem pašvaldības darbiniekiem, bet šeit ir runa par tiem, kas parazitē uz šo sistēmu kā tādu un izmanto citām vajadzībām atņemto naudu. Vislabāk situāciju teritorijā pārzina pagastu vadītāji. Jautājumu par pelēko zonu varētu risināt kopā ar Darba inspekciju. Šo sadarbību varētu attīstīt plašāk caur Pašvaldību savienību, jo arī citas pašvaldības ir līdzīgā situācijā. Treškārt, tā ir publicitāte, jo tas, ko tagad izstāstiet, ir statistika, bet ar to, cik nopietni mēs raugāmies un skatāmies uz šiem iedzīvotājiem, kuri nāk pēc palīdzības un kuriem pēc būtības varbūt tas pat nebūtu vajadzīgs, varbūt to vajadzētu atspoguļot arī publiski laikrakstā “Bauskas Dzīve” vai sociālajos tīklos runāt, lai sabiedrība iesaistās, varbūt cilvēkiem ir kāda informācija, ka pabalsta saņēmējs nelegāli strādā un vēl papildus saņem pabalstu, jo pēc normatīvajiem dokumentiem tas viņam pienākas? Vai nav iespējas piespiestu ārstēšanai no alkoholisma? I.Jankeviča: nē, nav, cilvēkam pašam ir jāgrib. I.Pētersone turpina:

kad izpildvaras līmenī tiks skatīta šī līdzdarbošanos, varbūt arī Sociālās un veselības komitejas deputātiem varētu atsūtīt? Varbūt tās kaut kādas idejas no deputātu puses, kas ir darbojušies kaut kādās sfērās, un var ieteikt, kā vēl palīdzēt maksimāli mēģināt viņus iesaistīt darbā nosacīti “piespiedu kārtā”? Vai līdzdarbība varētu būt teritorijas uzkopšana? I.Jankeviča: jā, tā varētu būt šī lapu grābšana, kapu kopšana, darbiem jābūt tādiem, kas māca kaut kādas prasmes. I.Pētersone: cilvēkam vispirms jābūt reģistrētam NVA? Vai tas nav formāli? Kā var pierādīt, ka cilvēks meklē darbu? I.Jankeviča: no vienas puses, tas arī var būt formāli, bet viņiem katru mēnesi ir jāiet atzīmēties, viņiem dod šīs lapas, kuras ir jāaizpilda un kur jāatzīmējas, ka viņi kaut ko ir meklējuši. Bet ir arī ļoti daudz šie ilgstošie bezdarbnieki, kuriem NVA ir cita programma, kurā iesaistīti psihologi un citi speciālisti, kas vairāk un precīzāk mācētu viņus motivēt šajā darba tirgū. Sociālā dienesta darbinieki ir radoši, un mums arī ir izstrādāts šī te vienotā veidlapa, kuru mēs vispirms sarunā ar klientu ir runājām par viņa izdevumiem, cenšamies visādiem veidiem cilvēku izanalizēt. Dienestā esam runājuši, ko darīt tālāk ar to, ko mēs to uzzinām, kam un kā ziņot, bet šis tas process vēl nav līgā izstrādāts. I.Pētersone no savas iepriekšējās darba pieredzes ir gatava nepieciešamības gadījumā iesaistīties, palīdzot gan ar kontaktiem, gan ar praksi. L.Baha piebilst, ka atbalsta I.Pētersones priekšlikumu, jo viena no pašvaldībā maz izmantotām funkcijām ir brīvprātīgo darbs. Tie cilvēki, kas patiešām saņem pašvaldības pabalstus, tiek reāli dotēti, gan ņemot vērā, ka tiešām viņš, iespējams, aktīvi darbojas ēnu ekonomikā. Lai ir arī kaut kāds sabiedriskais labums no tā, ka viņš to dara, jo ir arī tādi, kas ir ļoti darbaspējīgā vecumā. Tā būtu brīnišķīga iespēja un pašvaldība to var darīt, ka tas ir kaut kāds terminēts brīvprātīgā darba līgums, lai tad ir kopējais labums arī pašvaldībai. Mēs viņu integrējam, noslēdzam brīvprātīgā darba līgumu kaut vai uz trīs mēnešiem par kaut kādiem sabiedriskiem darbiem, ņemot vērā šīs personas kompetences un pieredzi, pēc tam iedodam rekomendācijas vēstuli, lai varētu palīdzēt integrēties darba tirgū. I.Jankeviča: jāņem vērā, ka viņi drīkst strādāt ne vairāk kā 15 stundas nedēļā.

G.Kalniņš: cilvēki nes izziņu, ka ir reģistrējušies NVA, vai tas tiek pārbaudīts? Vai ir datos redzams, cik reizes sešu mēnešu laikā ir sūtīti darba piedāvājumi? I.Jankeviča: varam to pārbaudīt programmā. Bet cik sūtīti piedāvājumi, to neredzam. Ja neiet uz NVA, ja ir atkarības problēmas, varam statusu noņemt.

Informācija pieņemta zināšanai.

2.p.

Par deleģēšanas līguma slēgšanu ar biedrību “Latvijas Sarkanais Krusts”.

(K.Brūvele, S.Ķisele, G.Kalniņš, L.Abu Meri, A.Saukuma, L.Baha, J.Rumba, I.Pētersone)

Ziņo: Kristīne Brūvele.

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 9. pants nosaka, ka pašvaldībai, kuras teritorijā ir deklarēta personas dzīvesvieta, ir pienākums nodrošināt personai iespēju saņemt tās vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību. Pakalpojums “Aprūpe mājās” ir viens no šiem pakalpojumiem, kas tiek nodrošināts personas dzīvesvietā, kas ir tieši vērsts uz personu pamatvajadzību apmierināšanu, kurām vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ ir objektīvas grūtības sevi aprūpēt. Bauskas novada dome jau 2022. gada 25. augustā bija pieņēmusi lēmumu par deleģēšanas līguma noslēgšanu ar biedrību “Latvijas Sarkanais Krusts” par pakalpojuma “aprūpe mājās” nodrošināšanu Bauskas novada pašvaldības administratīvajā teritorijā deklarētajām personām laika posmā no deleģējuma līguma parakstīšanas brīža uz trīs gadiem. Kopumā no 2022. gada līdz šim brīdim pakalpojums ir sniegts 297 klientiem. Saskaņā ar šo 2022. gada noslēgto deleģējuma līgumu biedrība “Latvijas Sarkanais Krusts” pakalpojumus sniedz Bauskas novada administratīvās teritorijas sekojošās vietās: Bauskas pilsēta, Brunavas pagasts, Ceraukstes pagasts, Codes pagasts, Dāviņu, Gailīšu, Īslīces, Mežotnes, Vecsaules, Vecumnieku, Bārbeles, Kurmenes pagasts, kā arī Skaistkalnes, Stelpes un Valles pagasts.

Savukārt Iecavas apvienības pārvaldes un Rundāles apvienības pārvaldes teritorijā šo pakalpojumu nodrošina sociālais dienests. Biedrība mēnesī šo pakalpojumu sniedz 97 klientiem, savukārt sociālais dienests šobrīd Iecavas apvienības teritorijā šo pakalpojumu sniedz 21 klientam, Rundāles apvienības pārvaldē 10 klientiem. Kopumā kopš 2022. gada Iecavas apvienības pārvaldē šis pakalpojums ir nodrošināts 53 personām, savukārt Rundāles apvienības pārvaldē 23 personām. 2023. gadā ir izstrādātas un apstiprinātas vienas stundas izmaksas, kur ir noteikts, ka Iecavas apvienības pārvaldes teritorijā šī vienas stundas izmaksa ir pašlaik 8,63 EUR, Rundāles apvienības pārvaldes teritorijā – 8 EUR. Vienas stundas izmaksas aprēķins veikts saskaņā ar 2025. gadam plānotajiem budžeta līdzekļiem tieši šī “aprūpe mājās” pakalpojuma sniegšanai, kas gan nav apstiprināts, bet sadarbībā ar ekonomistiem un mēs to esam veikuši un, ņemot vērā visas šīs izmaksas, tad šobrīd šis pakalpojums Iecavas apvienības teritorijā 9,81 EUR, savukārt Rundāles apvienības pārvaldes teritorijā 9,47 EUR. Ikdienā saskaramies ar darbinieku trūkumu. Iecavas apvienības pārvaldē šo pakalpojumu sniedz trīs aprūpētāji, savukārt Rundāles apvienības pārvaldē ir viens darbinieks. Ja Rundāles apvienības pārvaldē darbinieks saslimst vai ir attaisnotā prombūtnē vai atvaļinājumā, to aizvieto kāds no Iecavas apvienības pārbaudes esošajiem sociālajiem darbiniekiem. Ja deleģētu šo pienākumu veikt biedrībai “Latvijas Sarkanais Krusts”, biedrība to sniegtu visā novadā, kā arī varētu piedāvāt konkurētspējīgāku atalgojumu, tas savukārt optimizētu pašvaldības budžeta izlietojumu. Ir veikta cenu aptauja par pakalpojuma “aprūpe mājās” nodrošināšanu visā Bauskas novada administratīvajā teritorijā, saņemts viens piedāvājums par vienas stundas izmaksu 9,40 EUR no biedrības “Latvijas Sarkanais Krusts”. Līdz ar to arī ir sagatavots lēmuma projekts deleģēt biedrībai “Latvijas Sarkanais Krusts” sociālā pakalpojuma “aprūpe mājās” nodrošināšanu Bauskas novada pašvaldības administratīvajā teritorijā deklarētajām personām, noslēdzot ar biedrību deleģējuma līgumu. Noteikt to, ka deleģēšanas līgums stājas spēkā 2025. gada 25. oktobrī un tiek noslēgts uz pieciem gadiem.

G.Kalniņš par cenu aptauju: piedāvājumu izsūtīja trim, iesūtīja tikai viens? Kā tika izvēlēts, kam sūtīt? K.Brūvele: sūtījām tiem, kas sniedz šo pakalpojumu. Izsūtījām biedrībai “Latvijas samariešu apvienība”, SIA “Mājas aprūpe” un biedrībai “Latvijas Sarkanais krusts”. Šie visi ir reģistrējušies sociālo pakalpojumu reģistrā kā “aprūpe mājās” pakalpojuma sniedzēji.

G.Kalniņš jautā par darbinieku pāriešanu darbā pie jaunā pakalpojuma sniedzēja. Deleģēšanas līgums stājas spēkā pēc domes lēmuma izsludināšanas, vai darbinieki jābrīdina par to? Tā īsti nav pārcelšana no vienas iestādes uz otru, vai šis process būs līdzīgs kā ar pansionātu “Atvasara”? K.Brūvele: veiktas konsultācijas ar juristiem, kompensācijas šeit netiks izmaksātas. Biedrība ir gatava visus šos četrus darbiniekus pārņemt. G.Kalniņš: pakalpojums biedrībai reģistrēts līdz 2029. gada 16. jūlijam, līgumu slēdzam uz 5 gadiem, vai līgumā ir atruna par pienākumu pārreģistrēt? Kāds būs process, kad apliecība beigsies? K.Brūvele: ņemot vērā, ka Sociālajam dienestam uzdod kontroli par šī līguma izpildi, saskaņā ar MK noteikumiem, mums jāveic šī pakalpojuma kvalitātes kontrole, protams, arī reģistrēšanās apliecība ir tā lieta, kam sekojam līdzī, vai šis pakalpojums ir reģistrēts šajā sociālo pakalpojumu reģistrā.

G.Kalniņš: reģistrēšana notiek konkrētai pakalpojuma sniegšanas vietai vai vispār pakalpojumu sniedzējiem kā tādiem? K.Brūvele: pie lēmuma projekta pievienota informācija, ka biedrība ir reģistrējusi šo pakalpojumu gan sociālo pakalpojumu reģistrā, gan kā “Aprūpi mājās” pakalpojumu, gan arī tieši Bauskas teritorijā.

G.Kalniņš: par mūsu jau potenciāli nopirkto “aprūpes mājās” brigādes mašīnu, saprotu, ka tā nodota lietošanā? K.Brūvele: biedrībai ir savi transportlīdzekļi, par kādu transportlīdzekli ir runa? G.Kalniņš: ir iepirkums jauna transportlīdzekļa iegādei. D.Leja: tas vēl ir kā projekts. G.Kalniņš: lai ir, projekts jau nesniegts pakalpojumu. Ir saskaņotas darbības? Kas ar to mašīnu sniegs pakalpojumu? D.Leja: pagaidām tas mazliet viss ir apstājies, jo šī aprūpes auto iegāde ir kosmiski dārga, šobrīd projekta vadītāja A.Bagone strādā, bijām paņēmuši specifiskāciju no citām pašvaldībām, šis auto ļoti izmaksā ļoti dārgi. Pagaidām nav zināms, ar ko tas noslēgsies, bet tas, ka vēl iepriekšējā vadība runāja, tad, iespējams, šo transportu mēs nodosim deleģējumā arī biedrībai “Latvijas Sarkanais Krusts”, kura nodrošinās mūsu novada iedzīvotāju aprūpi. Bet

šobrīd nav pilnīgi nekādu ziņu par to. G.Kalniņš: ir iepirkuma procedūra. D.Leja: skatīsimies, jo pretendenti, kas ir atsaukušies, piedāvā ļoti lielu summu. G.Kalniņš: ko tur skatīties, ja piedāvājumi ir iesniegti? D.Leja: šobrīd noteikti neieklausīsimies tanī finansējumā, kas mums nāk bez pašvaldības finansējuma.

Sēdes vadītāja dod vārdu biedrības "Latvijas Sarkanais krusts" pakalpojuma "Aprūpe mājās" vadītājai A. Saukumai, papildina, ka pakalpojumu sniedzēju reģistru pagarina uz pieciem gadiem, biedrība seko līdzi visos pakalpojumos šim termiņam, un mēs noteikti iesniegsim dokumentus, lai arī viņu tālāk pagarinātu, jo savādāk vienkārši nevaram sniegt.

A.Saukuma demonstrē prezentāciju par šo pakalpojumu. I.Pētersone: vai pakalpojuma maksa 9,40 EUR no 25. oktobra visā novadā? Uz Finanšu komiteju lūdz pievienot aprēķinu, kāda ir ietekme uz budžetu. Otrkārt, turpinot G.Kalniņa iesākto jautājumu par mašīnām, saprotams, ka tas nav saistīts ar šo konkrēto lēmuma projektu, vai arī ir cieši saistīts ar konkrēto pakalpojumu? Vai arī vienkārši mēģinām sadrumstaloti skatīties uz šo jautājumu, jo nav jau noslēpums, ka arī iepriekšējā sasaukumā mums kā deputātiem bija ļoti daudz aizrādījumi par iepriekš Bauskas novadā pieņemtajiem lēmumiem. Arī tagad nav saprotams, piesakāmie projektos un pretendējam uz automašīnu iegādi, bet tajā pat laikā rosinām ārpuspakalpojumā nodot pakalpojumu, un nodod lietošanā, tam ir jāatspoguļojas arī tajā pašā cenā, par ko mēs to pakalpojumu pirksim no biedrības. Īsti līdz galam nesapratu saistībā arī par to mašīnu.

K.Brūvele atbildot uz pirmo jautājumu, apstiprina, ka tas no 25. oktobra attiecas uz visu novada teritoriju, jo 30. septembrī beidzas iepriekšējais deleģējuma līgumus, kas bija noslēgts par "aprūpe mājās" pakalpojuma tieši iepriekš nosauktajās teritorijās. Par automašīnām, kas ir saistībā ar projektu, nemācēs atbildēt, varbūt, ka to var atbildēt vadītāja. Ietekme uz budžetu nav aprēķināta, bet uz Finanšu komiteju to izdarīs. Ja runā par Iecavā un Rundālē iegādātajām automašīnām, kas tika iegādāts 2018. gadā projekta ietvaros, šīs mašīnas bija it kā plānots "aprūpe mājās" pakalpojumu ieviešanai un papildināšanai. Bet tiem viennozīmīgi nebūtu jāpāriet ne biedrības, ne kur citur tāpēc, ka šīs mašīnas tiek izmantotas ikdienā, sociālie darbinieki viņas izmanto ne tikai aprūpē mājās, bet arī citu pakalpojumu sniegšanai un sociālā darba ietvaros. Ņemot vērā to, ka mums šobrīd šī struktūra ir, ka mēs strādājam nodaļās pa visu novadu, tad tā gan Rundāles sociālais darbinieks brauc uz Vecumniekiem, uz Bausku pēc nepieciešamības, kā ir.

L.Baha par transportu: prezentācijā dzirdēju, ka biedrībai ir pilnībā aprīkots transportlīdzeklis. A.Saukuma: tas ir specializētais transports. Šeit laikam tiek runāts par "aprūpe mājās" mašīnu, kas cilvēkiem lauku teritorijās nodrošina iespēju nomazgāties un, iespējams, veļu mazgāt. Šobrīd Bauskas novadā klienti tiek vesti uz higiēnas centru. L.Baha: tagad lemjam par šo deleģēšanas līgumu, es saprotu, ka arī, ja mēs viņu noslēdzam, jūs izmantojat pilnīgi visu savu esošo infrastruktūru, tai skaitā autoparku, lai šo pakalpojumu nodrošinātu, un jūs esat pilnībā aprīkoti, lai šo pakalpojumu sniegtu? A.Saukuma: jā, mēs jau nodrošinām šobrīd Bauskā, tas viss tiek darīts jau ilgāku periodu un to arī turpināsim.

G.Kalniņš: salīdzināšanai pēc iepriekšējā pakalpojuma, cik bija līguma cena par stundu? A.Saukuma: tieši tāda pati. K.Brūvele: izrēķinot pēc mūsu šajā gadā plānotajiem līdzekļiem, tas budžeta ietekmē mazliet samazināsies.

I.Pētersone izsaka ierosinājumu lēmuma projektu papildināt ar novērtējumu par pakalpojuma kvalitāti, ņemot vērā, ka Vecumnieku un Bauskas apvienībās šie pakalpojumi jau tiek sniegti. Ir būtiski, kāpēc šo sadarbību turpina.

Vairāk jautājumu nav, notiek balsošana.

Par lēmumu balso:

"PAR" - 8 (Linda Abu Meri, Laine Baha, Arnolds Jātnieks, Guntis Kalniņš, Solveiga Lineja, Ināra Pētersone, Līga Rimševica, Jānis Rumba)

"PRET" - nav

"ATTURAS" - nav

"NEPIEDALĀS" - 1 (Sandra Ķisele)

NOLEMJ: Akceptēt ar labojumiem lēmuma projektu "Par deleģēšanas līguma slēgšanu ar biedrību "Latvijas Sarkanais Krusts"".

Sēdi beidz 2025. gada 11. septembrī plkst. 10.16.

Komitejas priekšsēdētāja

Sandra Ķisele

Sēdes protokolētāja

Ligita Jukšinska